

I. ročník.

10 číslo.

Budapešť dňa 1. marca 1896.

Herkó Páter

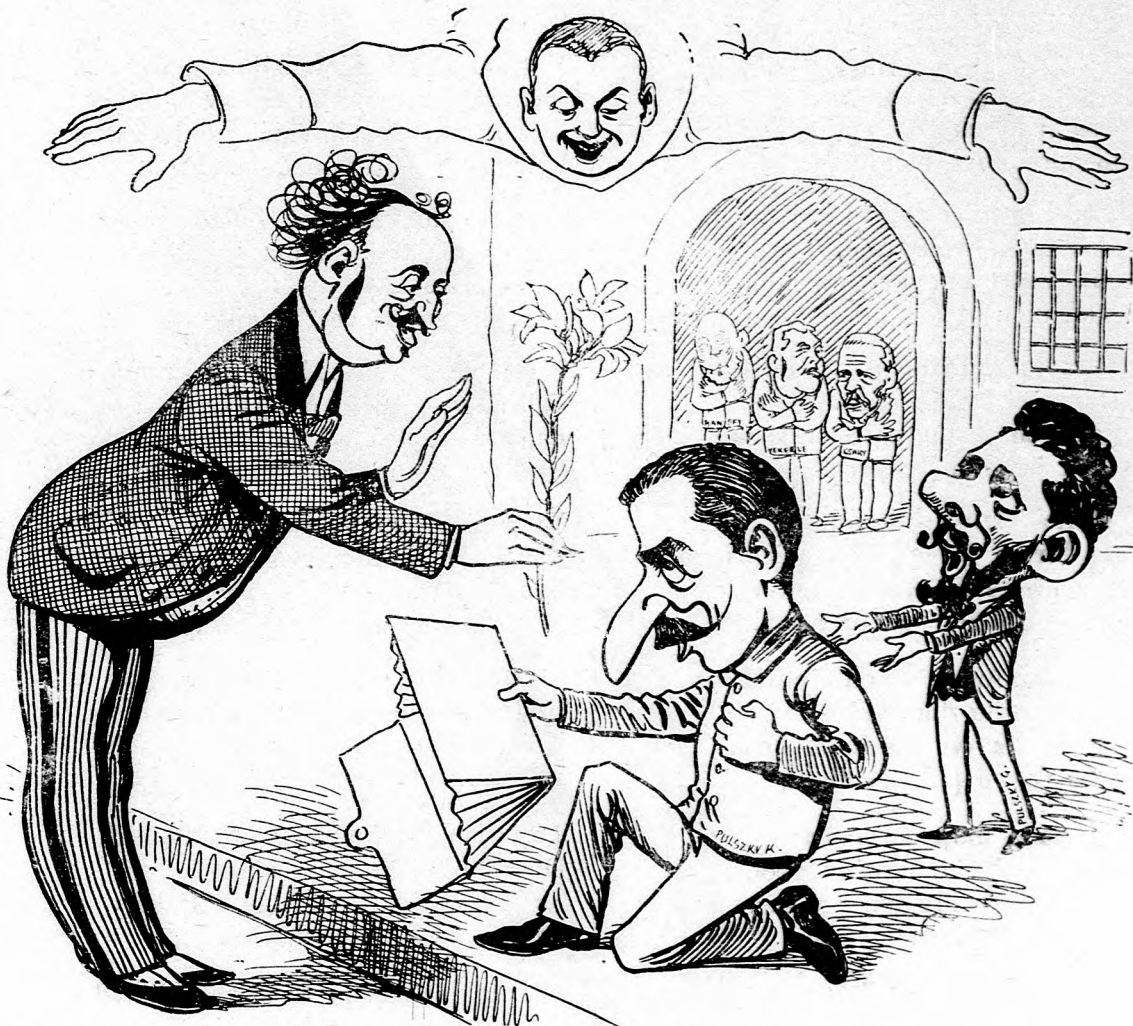

Redakcia a vydavateľstvo :
Budapešť, Zsibárus-utca 7. szám.

Na pol roka 1 zl.
Vychádza každú nedeľu.

Predplatná cena :
na celý rok 2 zlaté.

Skloňovanie v snemovni.

Karol Pulský: Ja som nevinný.
Wlassi: Ty si nevinný.
Gusto Pulský: On je uevinný.

Wekerle: }
Bánffy: } Aj my sme nevinní.
Csáky: }
Herkó Páter: Áno, oni sa všetci nevinní! . . .

Všeličo vo veršoch.

Nie je už tak, ako bolo dávno:
Nehľadá sa už u nás na česť;
Len všetko zle sa u nás prevádza,
A panuje zbojstvo, kmínstvo, lesť.

Neviem veru kde to tak dovedú,
A čo z krajiny našej bude!?
No na to som velice zvedavý,
Pokial to trpeť budeš Iude!?

Pripraví sa pomaly o všecko
Hnusní komisní havkáči
Nemajúci toľko poctivosti
Jak po ceste behajúci psi.

Pripraví sa o materinskú reč,
Pripraví aj o náboženstvo
Poberú ti aj vlastný majetok:
Je to opravdové bandíťstvo!

Že však čo nám robíť proti tomu,
Tá otázka sa vyskytuje.
Prímite radu, tak náš ľud ľahko
Svojích nepriateľov premohne.

Prvú moju radu mám k vám túto:
— Dobre si hu zapamätajte —
Z vládných pánov zaiste nikomu,
Ani len jednomu neverte!

Od stolici páni a od súdu
— Je darmo — sa nie vaši priatelia
Oni sa priateľskí k vám len vtedy
Keď sa približuje už tá voľba.

Nuž tak stráňte sa vy od tých čertov,
A nedôverujte diabľovi,
Lebo ten ver od vás ľudia drahí
Všecko právo pekne odloví,

Druhá rada moja sa smeruje,
Stráňte sa vy od nových vecí,
A zostávajúce vždy len pri starom:
Tak budeme blažení všetci.

Na pod novotami ja rozumiem
Tie, ktoré od vrchnosti a vlády,
Prichádzajú; tie už mnohorázy
Medzi ľudom narobili škody.

Prinesiem vám tu jednu novotu
Za príklad by ste ma rozumeli:
Štát v mnohých cirkvách ponúka, stavia
Za ľudové groše štátne školy.

Do škôl takto štátom postavených
Vaše deti si neposielajte,
Ale si ich v svojich školách vlastných
Vyučovať, vychovávať dajte.

V štátnych školách malým nebožiatkam
Cudzú reč im bijú do hlavy,
A len to chcú by svoju milú reč
Reč slovenskú pozabúdaly.

V štátnych školách náboženstvo naše
Tiež veru len ľahko odbavia,
Nuž a takto vychovávajú z chlapca
Len mizerného pobehaja.

Tretiu radu vám tiež vďačne poviem:
— Lež len tak, ak ma poslúchnete —
Ľudia Boží, keď vám je len možno,
Nuž slovenské veci čítajte.

Škoda je čas premárniť po krémách
Židovi padnúť do požeráka
Kto tak robí a tak pokračuje
Nuž ten veru má veľkého raka.

Za peniaze, ktoré sa prepijú,
Radšej kupte slovenskú knižočku;
Tak budete mať viac aj v rozume,
A veru viac aj vo vašom vačku.

Štvrtú, piatu a snáď aj tisícú
Radu by som vám vedel podať
No však ak vy sami budete chcieť
Aj sami sebe môžete si pomáhať.

To čo som vám už aj bol napísal
Dost ľahko, že sa aj splní
Že tí dvaja lotri Miklós a Pulsky
Budú na slobodu pustení.

Nuž tak u nás predsa svätú pravdu
Ako len možno zahlušujú:
Je pravda, že na tom sa židia
A liberálni lotri smejú.

zbojníctv
predseda
ský, Des
by už na

joch už
leniame
aby čím
ranguvali
prameňov
sa hnevá
niekto m
hnevá na
bre vie, z
vláde vše
cudzé. Le
tov podvy
lepšie, ke
ale keby

Tichý život v škole a doma,

alebo:

prázdné hodiny žiakov,

a učiteľa.

OVAD.

Otcom korruptie po slovensky rečeno panského zbojníctva, je zaiste bývalý a zlovestný minister-predseda Koloman Tisa, Julius, Miklós, Karol Pulský, Desider Percel a druhí členovia terajšej vlády by už najviac len jeho synovia mohli byť.

Vláda — vraj — rozposlala po slovenských krajoch už dávno oznamy všeliaké o zlovestnom milleniume a naložila aj jej päťolizacom, podžupánom, aby čím viac ľudí zo slovenska do Pešťbudína sharanguvali na ten čas. — My sme sa zhodnoverných prameňov dozvedeli, že ľud na celé millenium všade sa hnevá a že o tom ani počuť nechce, aby prišiel niekto millenium navštíviť. Ľudia, svet sa preto hnevá na celú túto milleniumovú komédiu, lebo dobre vie, že sa tu jedná o vačok ľudu. Lahko tu bude vláde všeliaké komédie, slávnosti stvárať za groše cudzých. Len na to sme zvedaví, že o koľko percentov podvýšia zase po milleniume daň. Či by nebolo lepšie, keby vláda ľud nevrhla zase do väčšej biedy, ale keby radšej tie ohromné milliony, ktoré pri mil-

lenniume židia a všeliakí defraudanti prehltnú, rozdala medzi chudobným ľuďom, alebo keby dane zmenšila. — Nuž veru medzi takými okolnosťami náš slovenský ľud sa veru nepríde na svojej vlastnej škode radovať do Pešťbudína na millenárne komédie.

Kolomana Tisu malo poraziť po tieto dni. Iste snáď preto, lebo cítil, že Miklósovskou a Pulskou vecou on bol vlastne porazený. A tento človek za 18 rokov vedel svoju švindlerskú politiku provodzovať. Aj to sa len u nás môže stať! To isté sa deje aj teraz, ale my sa nestaráme o to; robíme tak, ako by nám bolo najlepšie; — čakáme, aby nám pečené holuby lietali do úst. Ozaj neviem, kedy sa už náš ľud ohlásí nejako, že toto liberálno jarmo neide znášať. Bandítov, ktorí orabujú niekoho už či o majetok, či o právo, spravdliví ľudia vešať by mali. — — Ta snimi!!

Keď — vraj — naši spoluobčania maďari do tejto krajiny prišli, hovoria niektorí dejepisci, že mali akýchsi siedmich vodcov, dľa mien: Álmoš, Elód, Töhötöm, Kund, Und, Huba a Taš. Či to bola pravda, to sa nevie, ale to vieme sväto-sväte, že terajší vodcovia maďarov sa: Haas, Deutsch, Katz, Khon Mór, Tisa Pišta, Eötvös a Bánffy.

No my ručíme našim spoluobčanom maďarom, že ač ich tí prví sem dovedli, nuž títo poslední ich len vyvieť môžu odtiaľto.

Hepp Icigové dobré žiadosti.

Nhevedz thy, kthorá ti je
phravá a kthorá ľavá nhoa.

Rob thy zelezný most z
dreva a cestuj po ňom do
phensie.

Olivová ratholest nech sa
thi v okhu zachythí.

Bhuď thy mhinistrom v tejto nhasej khrajine,
a chei byť spravedlivým.

Uč sa thy od Bánffyho múdrosť.

Nhech budhe Percel tvojím učiteľom z práva.

Bhuď thy taký nestrannický, akho je phán
Wlassiě.

Zbláznhi sa thy len tak, ako sa Kharol Pušky
zbláznil.

Cermus.

— Jestli mi ešte raz to povieš, že cermus, tak
bystubohu ti poklepem po hlave touto bakufou.

— Nuž a prečo, pán kmotor?

— Len preto, lebo cermus znamená toľko, ako
palicou ti po hrbte, — aspon tak mi to hovoril náš
apatekár.

Tuš.

— Jaká škoda pekná slečinka, že takýto pekný
čas máme. Na toľko by som sa šťastným cítil, keby
náhodou teraz prinútená ste bola môj dáždnik
upotrebiť.

— No to nič nerobí! V najnovšom čase človek
lahko môže sa aj bez dažďa účastným stať... tušu!

— Služebník!

Vysvetlil mu.

Vodič zavediac cestujúceho na jednu vysokú
skalú, hovorí mu:

— Vidíte pane, odtialto skočila a sa zabila jedna
pekná slečna.

— Z melancholie?

— Nie pane, ale z Banskej Bistrici.

Dobrý recept.

Lekár: Tedy zapamätajte si dobre, že po
obede nesmiete viacej fajčiť, ako za jednu fajku.

— Áno prosím pekne.

Lekár (o niekoľko dní pozdejšie): No, či vám
moja medicína osožila?

— Oj áno, ale viete pán lekár, od tej poobe-
ďajšej fajky mi vždy zle prišlo, lebo ja som predtým
nikdy nefajčieval.

Genius maďarského národa

na prahu druhého tisícročia.

Tie deti.

— Vsaak otecko tento boecian teba už velmo dobre pozná, preto nebojí sa nás tak, ako tie druhé!

Darvinismus.

— Thy phapa, phán učiteľ nhám to phovedal v škole, že ľudia pochádzajú od opice; či je to pravda?

— Či vám tho phovedal, či nie, tho je mne vsecko jeden!!... Mhožno, že thy syn mój pochádzaš od opice, ale ja nie.

Zbitočné.

Zena: Mužičku, mal by si kúpiť aj pre mňa zlatý prsten s diamantom!

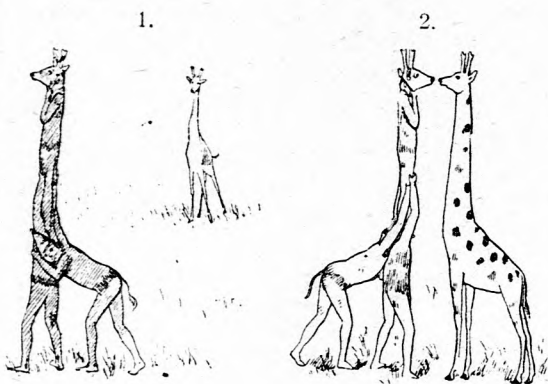
Muž: To je zbitočné duša moja! Vsaak tvoje ruky sa aj tak vždy v mojich vachkov.

Staré deti.

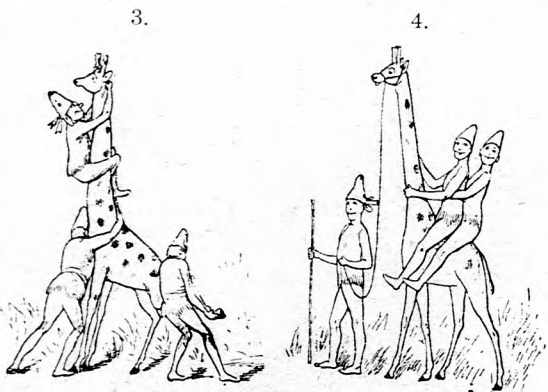

— Počuj Jurko to je hrozné; na takúto tuhú zimu sa skutočne aj ja sám sotva pamätám.

Chytenie žirafy.

Traja chlapy si rozmyslia, že žirafu napodobia. Privábia tak k sebe druhú,

A falošne ju napadnú. Odvedú ju kto zná, že kde? Tej sa iste zle povede!

Fráter Veredikus,

alebožto pravdomluvný fráter.

Desider Siládi je taký, ako miništrujúci chlapec: rozumie cenganiu.

Hlava opitého človeka je taká, ako naša zem: krúti sa.

Žalúdok chudobného učiteľa, a diurnistu je taký, ako Bánffyho hlava: prázdny.

Skoldozorca: Dvíham svoj pohár na zdravie nášho neunovaného učiteľa.

— Živio, at žije!!

Učiteľ: Nech žije; ale z čoho?

Hovoriaca idylla,

alebo: zle pochodený olevrant.

1.

2.

3.

4.

Praktičný mysi kantriaci prostriedok.

I. Kmotor: Pomyslíte si kmoterko, tie prekliate myši, všecok chlieb nám pojedia v komore.

II. Kmotor: Tomu lahko odpomôžete, kmotrik mój, doneste len pár klbás pre tie myši, — stavím sa, že sa vám chleba ani nedotknú.

Pri okresnom súde.

Gazda z dediny príde k okresnému sudeovi, ktorý ho s týmito slovami prijme:

— „Čo, Vy s takou bakufou prichádzate do súdnej sieni? Ale hu nevynesiete na skutku!?”

— „No — však to môžem vykonať, veď sa ja od Vás aj bez tej nebojím!”

Listáren redakcie.

Pán Ján Ježko Antanovac. Za pekný dopis Vám dakujeme. •Čo bude možno, časom prepracovane aj uverejníme z neho. — Vy si Vaše meno tiež vari nie dobre píšete, — raz Ježko, raz Jesko, potom Jeszko. Toto posledné maďarské písanie Vášho mena naskrze neschvaľujeme.

Bernardín Hlochovec. „Herkó Páter“ nevyžaduje naskrze vysokú poesiu, bo veď jeho cieľ je iný. No už predsa aké také metrum a rimy predsa chceme mať. Vaše „živé obrazy“ — odpustite — ani v tom nesodpovedajú. Najpodarenejšia štrófa je ešte táto: „Student píše z Pešti: (a nie „z Peštu“) Rodičia predrahí, Ráčeť mi stovku dať, Cheem zložiť doctorát. Ubohá stovka, Po báloch vandraje, Tak mnohý študentik, Rodičov maľuje“. Naša skromná mienka je, že kto žije medzi slovenským ľudom, a koho povolanie je — ako aj Vaše — ten ľud vyučovať, — že ten človek predsa by si mal dať záležať na tom, aby sa v reči toho ľudu aj sdokonaľil. To je dľa rozumného smýšľania prvá podmienka, aby učiteľ mohol povedať: Ja som učiteľom tohoto ľudu! Ináčej vďačne prímeme verše a dľa možnosti aj uverejníme; len prosíme Vás, čím kratšie posielaj. Velmo dobre by Vám poslúžilo študovať básne Sladkovičové, Bottové potom Vajanského, atď. Vöbec hlavné je s literatúrou slovenskou sa obznámiť. Poetická žila sa nedá Vám odtajiť

Štatným Hrončanom. O to nemajte žiadneho strachu, žeby sme Vás mi vyzradili. Ináčej môžete byť presvedčený, že Skalečka veru nič neurobí, a čo si hneď nohy po kolená soderie.

Poznajú a veľmi zle myslia o takých ľuďoch aj vo vládných kruhoch, ktorí sa hotoví bez všetkého zapredať Cirkev a svoj jest. Nuž keď sa Skalečka bude znovu rozdrapovať, len nám dajte vedieť a my zase ho na krátko odbavíme. O vás ale ani živá duša okrem nás nebude vedieť. Len jedno slovo by sme mali k vám! Usilujte sa dľa možnosti dobre po slovensky písať! Ku príkladu takejto chyby nachodíme vo Vašich obidvoch listoch: „v Hronezi“, „radesej“, „obezi“. Veď je to ľudia Boží nie po slovensky! Slováci takejto litery „cz“, „es“, nepoznajú. Slovák píše „c“, „e“. Nuž len sa držte svojho! S Bohom!

Stvorhranný rebus.

— Od Štefana Madurkaja. —

10	10	10	10
20	20	20	20
30	30	30	30
40	40	40	40

13	28	43	58
13	28	43	58
13	28	43	58
13	28	43	58

Tieto číslice tak sa majú rozostaviť, aby ony tak šikmo, ako aj z prava v ľavo a do kríža tú istú summu vydali.

Žartovná hádka v obraze.

Na tom rozmýšľajú mladí,
Že kde sa podeli starí.

(Pohľadajte ich.)

Prošba.

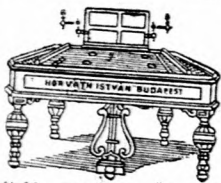
Prosíme ctené čítajúce slovenské obecnstvo, aby nezťažovalo si niekedy niečo nám do redakcii zaslať, aby sme to v našom časopise mohli uverejniť. Veľmo sa hodia nám anekdoty, humoristické rozprávky, humoristické verše, menovite ktoré sa týkajú vyvoleného národa. Môžu byť karhané aj vidiecke liberálne časopisy, a iné tým podobné firmy. Prosíme teda nie len hmotnú, ale aj o mravnú podporu, aby náš časopis mohol byť čím zábavnejší a aby mohol tým lepšie všetkým slušným požiadavkám vyhovieť. — Pán Bôh s námi a zlé preč!

Redakcia

„Herko Pátra“.

Zodpovedný redaktor: Julius Markoš. — Hlavný spolupracovník: Závaďan.

I N S E R A T Y.

Cenniky pošlem na žiadosť.

Cimbaly s pedálom,

husle, harmoniková fujara, musické diela, a nástrojoch a jich podmienkach.

Mojím nákladom vyšly nasledovné diela musické: Školana cimbal, napísala: Izabella Kuliffay, professorka v musike u hlavného kniežata. Obsahuje v sebe 94 piesní a mnoho etudov, cena 3 zl. 50 krov, skvostne viazaná 4 zl. 80 kr. Vychodí každých 14 dní raz, so 4-6 kusmi.

Prijímam naprávania, oprávania akýchkoľvek nástrojov.

Štefan Horváth,

liferant hlavného kniežata (hercega) cis. a kráľ. Jozefa.

Budapešť, Erzsébet-körnt 2. sz. a Kerepesi-ut 46. sz.

„Herko Pátra“

ktorý je už aj po teraz vo veľkých rozmeroch rozšírený po hornom Uhorsku, prijíma

oznamy, inseráty

za veľmi ľavné ceny.

Jedna celá tlačaná strana stojí len 10 zl., pol str. 5 zl., štvrt str. 2 zl. 50 kr.

Menšie inseráty dľa priestoru pomerne platené tiež prijímame.

Inseráty sa prijímajú vo vydavateľstve:

Budapešť, Zaibárus-utca 7. szám.